

Per saldo

MARC SCHWEPPE

Marc Schweppe is hoofdredacteur van Accountant en Accountant.nl.

Niet verder vertellen

Iedereen heeft zo zijn geheimen en geheimpjes. Daar is niks mis mee, meestal. Maar soms wringt het om niets te kunnen zeggen over zaken die je toch eigenlijk met anderen wilt delen. Dat geldt ook binnen het accountantsberoep, waar de geheimhoudingsplicht al vele jaren regelmatig onderwerp van discussie is. In 1895 al en ook nu nog. Veruit het best gelezen artikel op onze site in 2019 was een analyse van Jan Willem Wits over de 'politieke zomersoap' rondom de jaarrekening van Forum voor Democratie, met daarin een opvallende bijrol voor de betrokken accountant. Communicatie-adviseur Wits prees die accountant, ook omdat deze in de media nadere uitleg gaf over zijn werkzaamheden en zijn onafhankelijke positie markeerde. "Dat verdient een groot compliment en laat zien dat er wel degelijk alternatieven zijn voor 'geen commentaar', ook met inachtneming van je geheimhoudingsplicht", aldus Wits. Achteraf bleek er op de controle bij FvD overigens het nodige af te dingen. Maar toch.

De zomersoap van dit jaar heet Wirecard. In zijn column in het FD, die ingaat op berichtgeving rondom de fraude bij deze Duitse betaal-dienstverlener, stelt Marcel Pheijffer

dat het maatschappelijk verkeer en het publiek belang gebaat zijn bij het zo snel mogelijk verkrijgen van duidelijkheid na incidenten. Ook om de accountant beter te kunnen beschermen tegen onterechte kritiek. Collega-hoogleraar Jan Bouwens neemt het in een opinie op Accountant.nl op voor de betrokken accountant, die ongetwijfeld worstelt met een dilemma: "Hij weet veel maar kan er weinig of niets mee doen in de publieke oorzaken-analyse, vanwege geheimhouding en claimrisico's." In het FD erkent Pheijffer dat het risico op claims door accountants in de praktijk als argument wordt gehanteerd om te zwijgen, "maar daar is de geheimhoudingsplicht niet voor geschapen". Hij pleit er voor om de "werking en beperkingen" van de geheimhoudingsregels voor accountants nog eens tegen het licht te houden. De spelregels rondom de geheimhoudingsplicht (VGBA paragraaf 2.6, artikel 16 en 17) lijken helder. Arnout van Kempen memoreert dat tijdens de jongste discussie ook: "De accountant heeft zich te houden aan het fundamentele beginsel van vertrouwelijkheid, of we dat nu met ons allen leuk vinden of niet." Toch wringt het, want nog altijd is het zo dat de accountant aan zijn feitelijke

opdrachtgevers - aandeelhouders en maatschappelijk verkeer - de minste informatie verstrekt. Waar de raad van bestuur door de accountant wordt vermeld met de controleverklaring, een mondelinge toelichting, het accountantsverslag en de management letter, blijft voor het maatschappelijk verkeer alleen de controleverklaring over. Niet voor niets pleitte beleggersorganisatie Eumedion al in 2006 voor openbaarmaking van de management letter. "De aandeelhouder heeft het recht om te weten wat de voornaamste bevindingen van de accountant zijn", stelde Eumedion-directeur Riens Abma destijds. Inmiddels zegt de accountant in zijn verklaring meer over de kernpunten van de controle. Maar nog altijd is de feitelijke opdrachtgever onvoldoende in beeld als er lastige zaken spelen die om nadere uitleg vragen. Dan gaan de lamellen dicht en komt de geheimhoudingsplicht op tafel. Dat past niet bij het publiek belang en helpt niet voor de beeldvorming van de accountant. ←